

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 18. 11. 1955, sp. zn. 2 Tz 159/55

Číslo:

Právní věta:

Trestné činy rozkrádání majetku národního alebo majetku ľudových družstiev uvedené v § 245 ods. 1 pod písm. a) až c) tr. zák. sú samostatné trestné činy. Je preto možný súbeh týchto trestných činov.

Pre posúdenie otázky, či obvinený musí mať na hlavnom pojednávaní obhajcu (t. j. či ide o prípad nutnej obhajoby podľa § 146 písm. a) tr. por.), je rozhodujúca kvalifikácia skutku uvedená v obžalobe.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 18.11.1955

Spisová značka: 2 Tz 159/55

Číslo rozhodnutí: 7

Číslo sešitu:

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla:

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Obvinený bol žalovaný obžalobou, že ako zamestnanec závodu Československých štátnych ciest n. p. (ČSC) objednal na účet ČSC u národného podniku Drevona 93,20 q palivového dreva v sume 2367 Kčs, drevo prevzal, ale odviezol si ho pre svoju potrebu do svojho bytu, a to nákladným autom podniku, čím prevozom vznikla podniku ďalšia škoda v sume 439 Kčs. Túto činnosť kvalifikovala obžaloba ako trestný čin rozkrádania národného majetku podľa § 245 ods. 1 písm. b), c) tr. zák.

Ludový súd v Michalovciach na hlavnom pojednávaní, pri ktorom obvinený nemal obhajcu, obvineného oslobodil od obžaloby. Svoje rozhodnutie ľudový súd odôvodnil zistením, že obvinený si uvedené drevo objednal a odviezol bez vedomia a súhlasu riaditeľ'a podniku, avšak uvádza, že subjektívna stránka trestného činu rozkrádania národného majetku u obvineného nebola preto daná, lebo vraj obvinený síce drevo neoprávnene nadobudol, avšak stalo sa tak aj u iných zamestnancov a príslušná suma im bola zamestnávateľom strhávaná z platu. Tento rozsudok sa stal právoplatným.

Proti tomuto rozsudku podal generálny prokurátor sťažnosť pre porušenie zákona jednak v

ustanovení § 45 ods. 1 tr. por., lebo hoci išlo o dva samostatné trestné činy s hornými hranicami trestných sadzieb odňatia slobody do päť rokov, nemal obvinený na hlavnom pojednávaní obhajcu, jednak v ustanovení 2 ods. 3 tr. por. (vzhľadom nato, že odôvodnenie subjektívnej stránky v rozsudku je nezrozumiteľné a že neboli vypočutí niektorí svedkovia navrhnutí obvineným).

Najvyšší súd na sťažnosť pre porušenie zákona podanú generálnym prokurátorom zrušil rozsudok l'udového súdu a tomuto súdu nariadil, aby vec znova prejednal a rozhodol. Pokiaľ ide o námietku sťažnosti pre porušenie zákona, že bol zákon porušený v ustanovení § 45 ods. 1 tr. por., lebo obvinený nemal na hlavnom pojednávaní obhajcu, uviedol Najvyšší súd

v odôvodnení:

Sťažnosti pre porušenie zákona treba prisvedčiť, pokiaľ dovodzuje, že na hlavnom pojednávaní mal obvinený mať obhajcu. Zažalované skutky boli obžalobou kvalifikované ako trestný čin rozkrádania národného majetku podľa § 245 ods. 1 písm. b) a c) tr. zák. Trestné činy uvedené v § 245 ods. 1 pod písm. a) až c) tr. zák. sú samostatné trestné činy, ktoré síce narušujú ten istý objekt, avšak rozdielným konaním (viď obdobné útoky proti majetku súkromnému, ktoré zákon stíha ako trestné činy krádeže podľa § 247 tr. zák., sprenevery podľa § 248 tr. zák., podvodu podľa § 249 tr. zák., podielníctva podľa § 250 tr. zák. a i.); sú to kvalitatívne rôzne trestné činy. Pre posúdenie otázky, či obvinený musí mať na hlavnom pojednávaní obhajcu z dôvodu uvedeného v § 146 písm. a) tr. por., je rozhodujúca kvalifikácia skutku uvedená v obžalobe; rozhodnutie o ustanovení obhajcu z takého dôvodu (§ 45 ods. 1 tr. por.) je totiž rozhodnutím čiste procesného charakteru (nie rozhodnutím vo veci, kde pravdaže vzhľadom na ustanovenie § 160 ods. 1 tr. por. súd kvalifikáciou skutku naznačenou v obžalobe viazaný nie je), ktoré závisí na tom, o akom trestnom čine sa vedie trestné konanie. Keďže prokurátor žaluje niektorý skutok ako určitý trestný čin, vedie sa konanie o tomto trestnom čine [v zmysle § 146 písm. a) tr. por.], aj keď na koniec súd dôjde k názoru, že daný skutok zakladá skutkovú podstatu iného trestného činu, než sa domnieva obžaloba alebo, že nejde vôbec o trestný čin alebo o priestupok.

V danom prípade prokurátor žaloval dva skutky: fingovanie objednávky dreva a neoprávnený odvoz dreva do bytu obvineného autom podniku. Z obžaloby síce nevyplýva, ktorý skutok je obžalobou hodnotený ako trestný čin podľa § 245 ods. 1 písm. b) tr. zák. a ktorý ako trestný čin podľa § 245 ods. 1 písm. c) tr. zák. (právne úvahy v obžalobe vôbec chýbajú), avšak zrejme ide o dva trestné činy.

Pretože potom oba trestné činy sú ohrozené trestnou sadzbou odňatia slobody s hornou hranicou päť rokov, tvorí horná hranica trestnej sadzby úhrnného trestu odňatia slobody za súbeh týchto trestných činov v zmysle § 22 ods. 1 tr. zák. šesť rokov a tri mesiace, teda prevyšuje päť rokov. Bolo preto treba, aby obvinený mal na hlavnom pojednávaní obhajcu [§ 146 písm. a) tr. por. zakotvený v § 144 ods. 4 ústavy], účasť ktorého by v danom prípade nepochybne prispela k vyjasneniu veci (viď č. 83/1955 zb. rozh. tr.).

Tým, že v danom prípade nebolo postupované podľa § 45 ods. 1 tr. por., bol porušený zákon v tomto ustanovení.